

[Iver Poulsen.]

derimod de pristalsregulerede omkostninger, som varerne må bære på vejen fra producent til forbruger, og det bærer landbruget i hvert fald intet ansvar for. For det andet vil det være helt meningsløst at forlange, at producenten alene skal bære disse samfundsskabte omkostningsstigninger. Hvis man endelig vil fastholde den væsentligste inflationskilde, den automatiske pristalsregulering af lønninger, så kan man anstændigvis ikke lade det ske på særlig bekostning af et enkelt erhverv, der ingen muligheder har for at få de øgede omkostninger dækket over varepriserne. Under de nu givne vilkår kan landbruget ikke fastholde den nødvendige arbejdskraft, og derfor kan man heller ikke forvente, at erhvervet kan opretholde den eksportproduktion, der er og stadig vil være en uundværlig del af grundlaget for Danmarks økonomi. Netop landbrugseksportens samfundsmæssige betydning må begrunde, at samfundet viser landbrugserhvervet sin solidaritet i den hårde konkurrence på verdensmarkedet med andre landes statsstøttede landbrug, som landbruget er udsat for.

Endelig må situationens alvor opfordre til en meget hurtig afvikling af landbrugets særskatter på produktionsapparatet, jorden. Landbrugsmedhjælpernes flugt fra landbruget bliver stadig mere faretruende, men nu sker det samme for ejernes vedkommende. Færre og færre unge ønsker at overtage landbrugsejendomme under de forhold, samfundet byder erhvervets udøvere. De uafhængige har gang på gang advaret imod den udvikling, der nu foregår så hastigt, nemlig at landbruget er ved at blive et gammelmandserhverv, hvilket ikke blot virker nedsættende på den samfundsvigtige landbrugsproduktion, men også bringer os ødegårdsproblemet nærmere ind på livet. En friere jordlovgivning, som de uafhængige har talt så stærkt for, kan ikke længere udsættes, men det ser jo heldigvis også ud til, at regeringen nu har fået øjnene op for en sådan lovgivningsnødvendighed.

Forårets boligpolitiske forlig havde til hensigt at normalisere boligmarkedet, og i den kommende tid skal et udvalg bl. a. behandle spørgsmålet om huslejernes normalisering og byggeriets finansiering. Det kan vi kun være tilfredse med, og vi håber

at det må blive et hurtigt arbejdende udvalg, men i denne forbindelse kan jeg ikke lade være med at beklage, at disse spørgsmål ikke for længst er taget op til behandling og løsning uden usaglig skelen til partipolitiske interesser.

De uafhængige har gang på gang fremhævet, at en grundbetingelse for løsningen af vort boligproblem var huslejernes normalisering, altså en huslejeudligning, så boligen ligesom alt andet blev betalt med markedsprisen. Vi har ikke blot sagt det; vi stillede allerede i 1963 her i folketinget forslag til beslutning om at opfordre regeringen til at fremsætte forslag om en begyndende afvikling af lejerestriktionerne, men vi fik ingen støtte, desværre, for opgavens løsning er slet ikke blevet lettere ved hele tiden at være blevet udkudt som noget ubehageligt. Men efter at både det af boligministeren nedsatte målsætningsudvalg og det økonomiske råds formandskab nu uafhængigt af hinanden er kommet til nøjagtig den samme opfattelse, ser det jo ud til, at den politiske forståelse for tanken er ved at vågne, og så må man jo blot håbe, at tankens realisering ikke udvandes og igen forsinkes af partipolitiske særinteresser.

Med hensyn til byggeriet må ophævelse af alle byggerestriktioner og et frit boligbyggeri være det endelige mål, men når man i 25 år har spændt byggeriet ind i restriktioner og statsdirigering, er det klart, at opgaven ikke kan løses fra den ene dag til den anden, og det er en illusion at tro, at man løser problemerne ved at igangsætte mere byggeri, end der er økonomisk dækning for og arbejdskraft nok til at gøre færdigt. Det, der først og fremmest må sættes ind på, er at få færdiggjort så meget som muligt på den kortest mulige tid. Dertil kræves rationalisering og effektivisering ved smidiggørelse af faggrænserne og en bedre byggerytme, således at mangelen på arbejdskraft ikke medfører tomgang og forlængelse af byggetiden og derved en fordyrelse af byggeriet.

På det forsvars- og udenrigspolitiske område er der ikke store divergenser imellem regeringens og vor opfattelse. Den krise, der for et halvt års tid siden vakte dyb bekymring med hensyn til De Forenede Nationers betydning som fredsbevarende faktor, synes